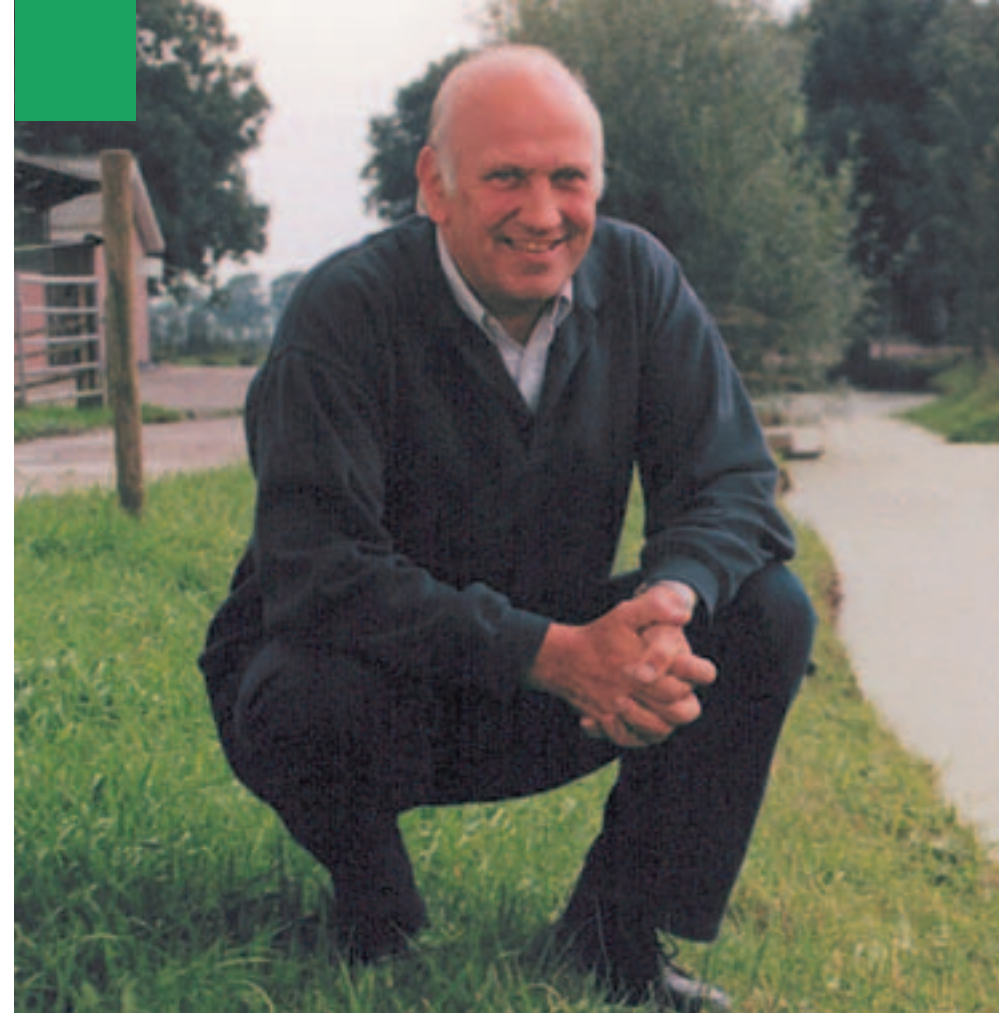

Water is de drager van het veenweidegebied. Landbouw, natuur en recreatie zijn er volledig afhankelijk van. Waterpeil en waterkwantiteit hebben er een veel grotere betekenis dan in andere gebieden. Ze bieden kansen, maar stellen ook hun grenzen. Al eeuwen wordt gediscussieerd over het beste slootwaterpeil in onze boerenpolders. Bij deze discussie komt steeds weer het spanningsveld naar voren: een waterpeil waarbij de zakking van de veengrond zo min mogelijk is en een waterpeil dat optimaal is voor de landbouw.

Boerenverstandpeil moet veengebieden redden

Laten we één ding voor eens en altijd vaststellen: veengrond zal altijd zakken, het oxydeert, het klinkt in. Tenzij je het volledig onder water zet. Dus ook bij plasdras en moeras zal de grond hoe dan ook zakken. Bij diepere ontwatering wat sneller dan bij een geringe. Maar door verstandig beheer kan het zakken wel worden beperkt. De kunst is om goede grassen met diepe beworteling te hebben en te behouden, dus een vitaal bodemleven. Dat betekent 's winters geen vernatting, 's zomers geen verdroging en zo min mogelijk zakking. Grondwater staat in de winter bol tussen twee sloten en in de zomer hol (zie tekening). De uitdaging voor het veenweidegebied is te zoeken naar een manier om te sturen

op grondwater. Oftewel: hoe kun je zowel 's zomers als 's winters een constant grondwater-niveau creëren van circa 45 cm beneden het maaiveld? Op Praktijkcentrum in Zegveld zijn hiertoe twee interessante onderzoeken gestart, die zowel nationaal als internationaal belangstelling genieten. In 2003 is begonnen met onderwaterdrainage, een drainagesysteem dat zorgt voor infiltratie van water in droge perioden en afvoer van water in natte perioden. Maatwerk leveren dus. Bij dit onderzoek moet de hamvraag beantwoord worden: kunnen we het grondwater-niveau regelen en wat zijn de consequenties? In 2005 is in samenwerking met waterschap De Stichtse Rijnlanden en LTO het 'boerenverstandpeil' geïntroduceerd. Algemeen is geaccepteerd, dat voor

Joop Verheul, regiomanager Praktijkcentrum Zegveld

duurzame melkveehouderij een slootpeil nodig is van 60 cm beneden het maaiveld. Het bezwaar van dit peil is, dat bij zuivere veengrond de grond dan circa 8 mm per jaar zakt. Een boerenverstandpeil houdt een dynamisch peil in van normaal 50 cm (dus minder zakking) en er wordt sneller ingespeeld op het weer. Dus bij droogte het slootpeil iets verhogen tot bijvoorbeeld 40 à 45 cm en onder natte omstandigheden het peil verlagen tot 55 à 60 cm onder het

maaiveld. De cruciale vraag voor de melkveehouders is of dit dynamische peil van 50 cm dezelfde gunstige effecten voor de bedrijfsvoering heeft als een star slootpeil van 60 cm. Zo ja, dan is er sprake van een winwinsituatie. De bedoeling van beide experimenten is: minder zakking, meer mogelijkheden voor waterberging, behoud van unieke flora en fauna en meer kansen voor een duurzame bedrijfsvoering. Men spreekt nu al over het boerenverstandpeil.

Gen-maïs geeft geen allergie

Genetische aangepaste soja en maïs leiden niet tot allergieën. Dat beweren wetenschappers van het Portugese onderzoeksinstituut Nacional de Saude Dr Ricardo Jorge.

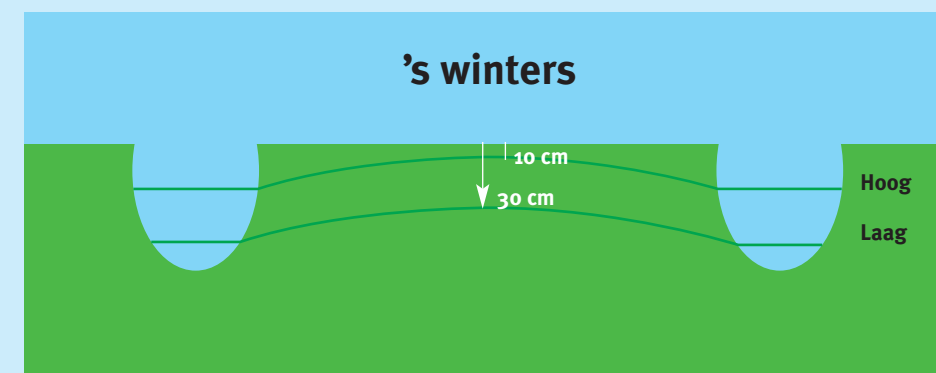
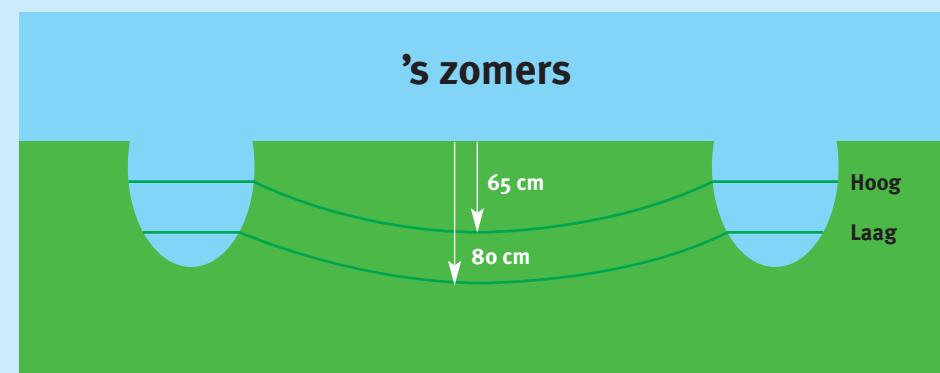
De Portugese wetenschappers lieten proefpersonen, zowel volwassen als kinderen, met een voorgeschiedenis van allergieën, eten van genetische gemodificeerde soja en maïs. Geen van hen reageerde ook maar enigszins allergisch op het voorgeschotelde eten.

Kuilkwaliteit slecht te schatten

Volgens Blgg weten boeren niet goed te schatten wat voor kwaliteit kuil zij hebben binnengehaald. Blgg vroeg hen, voordat de uitslagen bekend waren, de waarden van hun kuil te schatten.

De 'Ken-uw-kuiltest' van Blgg blijkt moeilijk te zijn. Ongeveer 150 boeren hebben via internet hun kuil geschat. Als de geschatte waarde naast de werkelijke uitslag wordt gezet, zijn de verschillen vaak groot. Het drogestofgehalte lijkt het gemakkelijkst te schatten. Immers het weer tijdens het maaien en kuilen zijn bekend. Toch blijken veehouders er gemiddeld 12 procent naast te zitten. Het suikergehalte schatten bleek bijzonder moeilijk. Hier was de afwijking met gemiddeld 50 procent het grootst.

Gemiddelde grondwaterstanden (cm-mv) van 1969 tot 1998

Hoog = 35 cm - mv; Laag = 60 cm - mv

Melk weidekoe gezonder

Melk van koeien die hebben gegraasd, is gezonder dan dat van hun soortgenotes die binnen worden gevoerd. Wageningen UR vond in weidemelk meer onverzadigde vetzuren.

Wageningen UR bemonsterde samen met onder meer Nizo Food Research melk op diverse proefbedrijven en veehouderijen. De melk van koeien in de wei bevatte 45 procent onverzadigde vetten tegenover 30 procent bij opgestalde koeien.